

I morgon är det 20 år sedan Berlinmuren föll. Då var den delade staden symbol för kalla kriget. I dag är Berlin hipp kulturstad som lockar konstnärer och unga från hela Europa.

METROPOL I NYTT LJUS

BERLIN: "Fattig men sexig". Så har Berlins borgmästare Klaus Wowereit karakteriserat Berlin. Den tyska huvudstaden är konkursmässig, men för många tyskar är Berlin en attraktiv stad.

Det bor tre och en halv miljoner människor i Berlin, som är en av få tyska städer som får fler invånare. Det är inte bara tyskar som flyttar hit.

Från hela Europa kommer unga människor som vill vara en del av det som kallas Berlin-scenen. Konstnärer, artister, författare och designers lockas av Berlins image som en kreativ tummelplats. Den goda tillgången på bostäder och de förhållandevis låga hyrorna gör det dessutom lättare att etablera sig i staden.

Det finns över en miljon tomma lägenheter i det forna Östtyskland, eftersom många östtyskar flyttade västerut efter Berlinmurens fall 1989. Alltför få företag har valt att etablera sig i östra Tyskland och i Berlin gapar många affärslokaler tomma.

MEN SOM NÖJESSTAD har Berlin blivit ett begrepp. Här finns otaliga restauranger, barer och klubbar för snart sagt alla smakriktningar. Och stora etablerade artister är stadiga gäster. Inför 20-årsdagen av murens fall uppträdde både U2 och Shakira vid Brandenburger Tor.

Berlin är också en stad med många olika livsstilar. Kreuzberg är en något sunkig stadsdel som under många år dragit till sig både invandrare och unga tyskar.

Bilder: PETER ANDERSÉN

KREUZBERG. Dorothee Bodelschwang på morgonpromenad med sonen Tom, 1,5 år, i Kreuzberg. Hon flyttade hit när hon skulle få barn. Blandningen av folk, bättre grönområden och lägre hyror lockade.

PRENZLAUER BERG. 33-åriga Till Stender och hans 29-åriga flickvän Helene Hillebrand hyr en lägenhet i Prenzlauer Berg. Efter återföreningen har den tidigare eftersatta stadsdelen renoverats och lockar i dag till sig folk med pengar.

– Jag gillar blandningen av folk i Kreuzberg, säger Dorothee Bodelschwang på morgonpromenad med sonen Tom, 1,5 år. Det bor många turkar och andra utlänningar här.

Dorothee Bodelschwang är 34 år och produktionsdesigner inom filmindustrin.

Hon bodde tidigare i stadsdelen Prenzlauer Berg men flyttade till Kreuzberg i samband med att hon skulle få barn.

– Det finns bättre grönområden i Kreuzberg. Hyrorna är lägre och det finns massvis av restauranger och musikställen.

– Jag tycker inte heller om hur Prenzlauer Berg har utvecklats. Människorna är homogena, de ser likadana ut. De är rika och vackra.

PÅ ETT KAFÉ VID ORANIENSTRASSE träffar jag 31-åriga Janin Zingelmann som organiserar modeutställningar. Hon växte upp i Östtyskland med föräldrar som avskydde det politiska systemet.

– För mig betyder murens fall framförallt frihet att resa. Jag har varit i Asien, Indien och Japan.

De unga är i majoritet på kaféet men det finns också medelålders gäster. En sliten man kommer fram och frågar om han kan få en cigarett av Janin Zingelmann.

– Här kan man träffa äldre kreuzbergare, folk som bott i stadsdelen i många år. Jag gillar livet här. Det är enkelt.

BERLINS STATUS SOM KULTURMETROPOL har medfört att åtskilliga bostadsområden renoveras och bättre bemedlade medborgare flyttar in. Ofta handlar det om att hyreslägenheter förvandlas till bostadsrätter. Men

ännu har Kreuzberg, till skillnad från till exempel Prenzlauer Berg, inte genomgått någon större förändring.

– Jag gillar inte Prenzlauer Berg. Det är så borgerligt. Vet du att man kallar Kastanienallee (den mest välkända gatan i Prenzlauer Berg) för Casting-allee, säger Janin Zingelmann med ett leende. Där visar det rika och vackra folket upp sig.

Prenzlauer Berg ligger i den del av Berlin som tidigare tillhörde Östberlin. Då var det

Läs också: Sarah och Nina tog sig över till väst när gränsvakterna gav efter ● Checkpoint Charlie och den hoppande soldaten –

VAD MINNS DU AV MUREN?

Habib Sultani, 57, Källered
– Minns mycket väl när muren föll. Det betydde jättemycket för folk i många länder och krossade det kommunistiska styret.

Britt Karlsson, 73, Vallda
– Jag blev förundrad när jag såg på tv hur muren föll. Hade aldrig trott att det skulle bli möjligt. Att det kunde bli ett enat Tyskland. Glömmer inte bilderna där man såg folk som tog sig över muren och sprang mot väst.

Gudrun Schyman, 61, Simrishamn
– Murens fall hade kanske större betydelse än vi insåg. Det var en folklig revolution utan militär inblandning. I Vänsterpartiet hade vi påbörjat diskussioner om förändringar. Murens fall skyndade på processen.

Emmy Davidsson, 24, Mölndal
– Jag vara bara fyra år när muren revs så jag har jag inga minnen från den. Men jag har läst om den i skolan och vet att den var skiljelinjen mellan öst och väst.

Amanda Pedersen, 20, Falkenberg
– Jag vet inte så mycket om muren. Vi läste en del om den i skolan och jag vet att den delade öst och väst. Sedan har mina föräldrar också berättat en del om den.

Glenn Hysén, 50, Göteborg
– Jag har inga direkta minnen av muren. Jag vill minnas att vi spelade en påskturnering i Östberlin någon gång i mitten av 1980-talet. Sedan är det klart att bilderna från när den revs sitter på näthinnan.

Britt Eklund, 48, Göteborg
– Jag såg på tv när muren föll men kommer inte ihåg vad jag tänkte om det. Jag minns att folk plockade med sig stenar från muren som souvenirer.